

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tost/24/2018
Identifikačné číslo spisu: 9518100034
Dátum vydania rozhodnutia: 9. júla 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Serbová
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:9518100034.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Martina Bargela a JUDr. Pavla Farkaša, v trestnej veci obžalovaného H. F., pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. f/ Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí 09. júla 2018 v Bratislave, o sťažnosti obžalovaného H. F. proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 29. júna 2018, sp. zn. BB-4T/6/2018, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku sťažnosť obžalovaného H. F. sa z a m i e t a.

O d ô v o d n e n i e

Uznesením Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len „špecializovaný trestný súd“) z 29. júna 2018, sp. zn. BB-4T/6/2018, bola podľa § 72 ods. 1 písm. b/, § 79 ods. 3 Trestného poriadku žiadosť obžalovaného H. F. z 18. júna 2018 o prepustenie z väzby na slobodu zamietnutá. Podľa § 72 ods. 1 písm. b/, § 80 ods. 1 písm. b/, ods. 2 Trestného poriadku súd písomný sľub obžalovaného H. F. na nahradenie väzby neprijal a podľa § 72 ods. 1 písm. b/, § 80 ods. 1 písm. c/,ods. 2 Trestného poriadku väzbu obžalovaného H. F. dohľadom probačného a mediačného úradníka nenahradil. Voči predmetnému uzneseniu podal obžalovaný H. F. po jeho vyhlásení, priamo do zápisnice o neverejnom zasadnutí sťažnosť, ktorú neskôr doplnil písomným podaním prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Vladimíra Varinského, advokáta advokátskej kancelárie Varinský & Kožák, so sídlom Nám. SNP č. 13, 974 01, Banská Bystrica, doručeným Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dňa 04. júla 2018. V tomto doplnení obžalovaný H. F. prostredníctvom obhajcu, v súvislosti s jednotlivými dôvodmi väzby v podstate uvádza, že čo sa dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku týka, nikdy sa (subjektívne) nedopustil konania tak, ako to predpokladá toto ustanovenie. Zároveň neexistujú ani žiadne ďalšie objektívne skutočnosti, ktoré by obmedzovanie jeho osobnej slobody odôvodňovali. Nedopustil sa ho ani bezprostredne po zadržení 27. septembra 2017, kedy sa správal nenásilne a nepokúsil sa o útek. Práve naopak, tesne pred prepustením z výkonu trestu odňatia slobody obrátil sa na Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky s tým, že chce pomôcť pri objasňovaní predmetnej trestnej činnosti. Z tohto jeho postupu je evidentné, že nikdy nemal akýkoľvek úmysel, či tendencie ujsť, skrývať sa, či inak sa vyhýbať trestnému stíhaniu, či trestu. Súd sa s touto skutočnosťou nijakým spôsobom pri rozhodovaní nevysporiadal, čo je v rozpore s § 176 ods. 2 Trestného poriadku. Nie je bezdomovec, aj keď nemá stále bydlisko, len registrovaný pobyt v

meste Zvolen. V prípade jeho prepustenia z väzby na slobodu sa bude zdržiavať na adrese K. chata č. XXX/X, XXX XX X. L., v nehnuteľnosti vlastnenej jeho synmi, kde bude preberať akúkoľvek písomnú korešpondenciu vo veci konajúcich orgánov. V minulosti dvojité vyhlásenie pátrania na jeho osobu je toho času neaktuálne a nedôvodné; v prvom prípade príkaz na zatknutie Okresným súdom Zvolen z 20. júna 2011, sp. zn. 4T/18/2010, v nadväznosti na čo bol vzatý do väzby, z ktorej bol po 133 dňoch prepustený na slobodu a počas celého trestného konania sa zdržiaval na vyššie uvedenej adrese a v druhom prípade bol na základe predčasne a v rozpore so zákonom vydaného európskeho zatýkacieho rozkazu Okresného súdu Nitra z 03. decembra 2012, sp. zn. 6T 132/2011, bol 27. decembra 2012 dodaný do výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko sa v danom čase stále zdržiaval na uvedenej adrese a neobdržal od súdu žiadny príkaz, ktorý by ho vyzval na nástup do výkonu trestu, hoci prostredníctvom obhajcu žiadal o odklad výkonu uloženého trestu. Hrozba vysokého trestu, podľa konštantnej judikatúry (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. mája 1992, sp. zn. 2Nt 97/92), je väzba odôvodnená len za predpokladu zistenia niektorej ďalšej konkrétnej skutočnosti, týkajúcej sa najmä osoby páchatel'a alebo okolnosti prípadu, ktoré v súvislosti s predpokladanou citeľnou sankciou obavu z úteku odôvodňujú. Takéto ďalšie skutočnosti u neho zistené nikdy neboli. Prehlásil, že hrozba vyplývajúca z § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku z jeho strany nehrozí, poukázal na jeho písomný sľub, ktorý navrhol prijať a jeho väzbu týmto nahradiť. K väzobnému dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku uviedol, že samotná skutočnosť, že bol v minulosti právoplatne odsúdený, sama o sebe ešte nie je dostatočným dôvodom pre výkon preventívnej väzby. Mnohé jeho odsúdenia mu boli zahladené a hľadá sa na neho, akoby nebol odsúdený. Preto postup súdu ohľadne tohto odsúdenia je non lege artis. Doposiaľ nezahladené odsúdenia boli za druhovo odlišnú trestnú činnosť, než je predmetom tohto konania. Počas výkonu trestu či väzby nebol disciplinárne postihnutý, ale opakovane odmenený; ústavný poriadok, denný režim, pokyny príslušníkov väzenskej stráže plnil k spokojnosti personálu, aktívne sa zapájal do pracovnej činnosti a konflikty nevyvolával. K dnešnému dňu dovšil vek 60 rokov, čo mu značne sťažuje jeho prípadné ďalšie páchanie trestnej činnosti, ktorú však vylučuje. Dlhotrvajúce obmedzenie jeho osobnej slobody mimoriadne negatívne vplyva po fyzickej ako aj psychickej stránke nielen na neho (počas výkonu trestu bol viackrát hospitalizovaný), ale aj na jeho dvoch synov, ktorí iného príbuzného nemajú. Už v minulosti navrhoval, aby súd jeho väzbu nahradil inými procesnými inštitútmi (sľubom, dohľadom probačného a mediačného úradníka), čomu súd nevyhovел z dôvodu, že je stíhaný za obzvlášť závažný zločin, kedy zákon vyžaduje existenciu výnimočných okolností prípadu (§ 80 ods. 2 Trestného poriadku). To platí iba za situácie, keď ide o väzbu podľa § 71 ods. 3 písm. a/ až písm. c/ alebo písm. e/ Trestného poriadku a u neho o opätovnú väzbu nejde. Účel väzby je možné dosiahnuť práve nahradením väzby sľubom a dohľadom probačného a mediačného úradníka za súčasného uloženia primeraných povinností a obmedzení v spojení s nariadením kontroly ich dodržiavania technickými prostriedkami, ktoré inštitúty na jednej strane budú viesť k dosiahnutiu účelu väzby a trestného konania rešpektujúc pritom zásadu primeranosti a zdržanlivosti a na strane druhej nebudú neprimerane zasahovať do garantovaných základných ľudských práv. Žiada, aby nadriadený súd pri rozhodovaní o jeho väzbe prihliadol na jeho písomný sľub zo 06. februára 2018, tento prijal a jeho väzbu týmto nahradil. Takisto namieta, že dĺžka jeho zotrávania vo väzbe je ovplyvnená aj rýchlosťou konania pred špecializovaným trestným súdom, ktorý aj keď síce úmyselné prierahy v konaní s poukazom na práceneschopnosť predsedu senátu nespôsobil, avšak meritórne rozhodnutie vo veci vydá z prekážok nie na strane obžalovaného najskôr až 10. augusta 2018. Poukázal aj na to, že jeho zákonným sudcom bol JUDr. Michal Truban (ktorý rozhodoval o vyšetrení jeho duševného stavu, o opakovanom ustanovení obhajcu a oslobodení jedného obhajcu od povinnosti obhajovať a iné). O jeho vzatí do väzby, resp. o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu rozhodoval JUDr. Ján Hrubala, čo považuje za porušenie jeho práva na zákonného sudcu a jeho väzbu za nezákonnú. Naplnenie materiálnych podmienok výkonu väzby na základe doteraz vykonaného dokazovania nebolo v zmysle Trestného poriadku dostatočne preukázané, že skutky, ktoré sú mu kladené za vinu, skutočne spáchal. Dňa 20. februára 2018 mu bola doručená obžaloba Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z 13. februára 2018, sp. zn. VII/1 Gv 50/16/1000-143, v ktorej sa s jeho obhajobou nevysporiadali, ako ani s jeho námietkami proti právnej kvalifikácii. Výsledky vyšetrovania dostatočne neodôvodňujú jeho postavenie pred súd tak, ako to vyplýva z § 234 ods. 1 Trestného poriadku. Pokiaľ ide o čiastkový útok - dokonaný obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy - resp. o prečin porušovania domovej slobody, ku dnešnému dňu nebol

vykonaný jediný priamy dôkaz, ktorým by bolo preukázané, že by sa takého konania mal dopustiť. Túto skutočnosť nepotvrdil kľúčový svedok K. F., zároveň také závery nie je možné vyvodit' ani z výpovedí ďalších svedkov - Y. Y., J. F., E. P., E. O., G. F., C. L., H. H., Ing. V. L. a iných. Jediný kto potvrdil, že uvedeného skutku sa mal dopustiť, je utajený svedok č. 1 (nepriamy svedok - mal sa to dozvedieť len z počutia), nie bezúhonný, ktorého výpoveď však v žiadnom prípade nie je možné vyhodnotiť inak, ako výpoveď nedôveryhodnú, pretože je mimoriadne všeobecná, abstraktná, neumožňujúca jej verifikáciu ďalším dokazovaním, plná rozporov vnútorných i s inými dôkazmi. Ďalšie listinné dôkazy, o ktoré sa obžaloba opiera (spisy OO PZ Nová Baňa, výsledky domových prehliadok a iných priestorov, znaleckého dokazovania), jeho účasť na predmetnej trestnej činnosti nepotvrdzujú. Záznamy telekomunikačnej činnosti a lokalizačné údaje nie je možné vykladať v jeho neprospech. Čiastkový útok prípravy obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy je opretý iba o výpoveď nedôveryhodného svedka K. F., z kriminálneho prostredia, ktorý podal trestné oznámenie s odstupom takmer 5 rokov (z dôvodu, aby zmiernil svoju trestnú zodpovednosť), po tom, keď na tohto svedka podal oznámenie nasvedčujúce, že tento svedok sa dopúšťal trestnej činnosti a v tej súvislosti poukázal na rozsudok Okresného súdu Bratislava I z 12. decembra 2016, sp. zn. 3T 105/2006, podľa ktorého tento svedok sa mal dopustiť zločinu lúpeže na tom skutkovom základe, ktorý je prakticky analogicky s údajným priebehom skutkového deja v tejto trestnej veci popisovaný týmto svedkom. Aj keby výpovede tohto svedka boli vyhodnotené ako pravdivé, z nich nie je zjavné, že boli naplnené všetky formálne znaky prípravy obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy. Tvrdenia tohto svedka, ktoré sú vnútorne i vzájomne rozporné, neboli verifikované žiadnym iným dôkazom, a to ani výpoveďou svedkyne G. F., ktorú obsahlo rozoberá. Jeho zotrúvanie vo väzbe nie je ničím opodstatnené. Väzba a jej dôvody musia byť vykladané tak, aby nedochádzalo k bezdôvodnému a neoprávnenému zbaveniu osobnej slobody jednotlivca. Ide o závažný zásah do základných ľudských práv a slobôd, predovšetkým o zásah do osobnej slobody, a tým nepriamo o zásah aj do iných ľudských práv a slobôd, ako je napr. sloboda pohybu, pobytu, právo na rodinný život a pod., ktoré sú chránené nielen Ústavou Slovenskej republiky a v komplexnosti aj s celým právnym poriadkom Slovenskej republiky, ale aj medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná. Poukázal pritom aj na konštantnú rozhodovaciu prax Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. ÚS 39/2001, v ktorom je konštatované, že obsahom základného práva podľa čl. 17 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky je aj oprávnenie trestne stíhanej osoby, aby súd rozhodujúci o jej väzbe skúmal významné skutočnosti pre a proti väzbe, vrátane možnosti nahradiť ju zárukou, sľubom, alebo peňažnou zárukou, pričom ak sa rozhodne trestne stíhanú osobu do väzby vziať, alebo ju v nej ďalej držať, aby boli takéto rozhodnutia založené na konkrétnych skutočnostiach a nie na abstraktnej úvahe. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd nadriadený tejto sťažnosti vyhovel tak, aby napadnuté uznesenie podľa § 194 ods. 1 Trestného poriadku zrušil a podľa § 79 ods. 1 Trestného poriadku ho prepustil z väzby na slobodu, podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku prijal jeho písomný sľub a jeho väzbu týmto sľubom nahradil, podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku nahradil väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka, podľa § 80 ods. 2 posledná veta Trestného poriadku mu uložil povinnosť oznámiť policajtovi, prokurátorovi alebo súdu, ktorý vedie konanie, každú zmenu miesta jeho pobytu, podľa § 82 ods. 1 Trestného poriadku mu na posilnenie účelu, ktorý by sa inak dosiahol väzbou, uložil obmedzenia a povinnosti spočívajúce: a/ v povinnosti dostaviť sa v nasledujúci pracovný deň do 10:00 hod. po prepustení z väzby pred probačného a mediačného úradníka za účelom inštalácie technického prostriedku; b/ v povinnosti pravidelne sa dostavovať k probačnému a mediačnému úradníkovi Špecializovaného trestného súdu, pracoviska Banská Bystrica, alt. Okresného súdu Žiar nad Hronom, dvakrát mesačne; c/ v zákaze prekročiť hranice obce Nová Baňa v rozsahu vyznačenom v systéme probačného a mediačného úradníka, okrem prípadov vopred probačným a mediačným úradníkom povolených a podľa § 82 ods. 4 Trestného poriadku nariadil kontrolu dodržiavania primeraných obmedzení alebo povinností technickými prostriedkami podľa zákona č. 78/2015 Z.z. o kontrole výkonu niektorých rozhodnutí technickými prostriedkami. Prokurátor sa k dôvodom sťažnosti nevyjadril. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) zistil, že sťažnosť obžalovaného H. F. je prípustná (§ 185 Trestného poriadku), bola podaná oprávnenou osobou (§ 186 Trestného poriadku), v zákonom stanovenej lehote a na mieste v súlade s ustanovením § 187 Trestného poriadku, a preto preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Trestného poriadku správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým obžalovaný podal sťažnosť, ako i konanie predchádzajúce týmto výrokmi napadnutého uznesenia a

dospel k týmto zisteniam a záverom. Trestné stíhanie obžalovaného H. F. bolo začaté uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, Národnej protizločinskej jednotky, expozitúra Stred v Banskej Bystrici z 13. októbra 2016 pod ČVS: PPZ-58/NKA-PZ-ST-2016, pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. f/ Trestného zákona sčasti v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona, sčasti dokonaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v skutkovej časti príslušného uznesenia. Obžalovaný H. F. bol do väzby vzatý uznesením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 30. septembra 2017, sp. zn. 2Tp/27/2017, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 12. októbra 2017, sp. zn. 5Tost 35/2017, podľa § 72 ods. 2 Trestného poriadku z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Trestného poriadku, pričom lehota väzby mu začala plynúť dňa 27. septembra 2017. Uznesením sudcu pre prípravné konanie špecializovaného trestného súdu z 20.12.2017, sp. zn. 2Tp 27/2017, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 04. januára 2018, sp. zn. 5Tost 1/2018, bola žiadosť obžalovaného H. F. o prepustenie z väzby na slobodu podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietnutá, podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku súd prvého stupňa písomný sľub obžalovaného neprijal a podľa § 80 ods. 1 písm. c/, ods. 2 Trestného poriadku nenahradil väzbu obžalovaného dohľadom probačného a mediačného úradníka. Následne špecializovaný trestný súd uznesením z 22. februára 2018, sp. zn. BB-4T/6/2018, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 07. marca 2018, sp. zn. 6Tost 8/2018 rozhodol tak, že podľa § 72 ods. 1 písm. e/, § 79 ods. 2, § 238 ods. 3 Trestného poriadku obžalovaného H. F. ponechal vo väzbe; podľa § 72 ods. 1 písm. b/, § 79 ods. 3 Trestného poriadku žiadosť obžalovaného H. F. o prepustenie z väzby na slobodu zo dňa 06. februára 2018 zamietol, podľa § 72 ods. 1 písm. b/, § 80 ods. 1 písm. b/, ods. 2 Trestného poriadku písomný sľub obžalovaného zo dňa 06. februára 2018 na nahradenie väzby neprijal a podľa § 72 ods. 1 písm. b/, § 80 ods. 1 písm. c/, ods. 2 Trestného poriadku väzbu obžalovaného H. F. dohľadom probačného a mediačného úradníka nenahradil. Ďalej špecializovaný trestný súd uznesením z 19. apríla 2018, sp. zn. BB-4T/6/2018 podľa § 72 ods. 1 písm. b/, § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietol žiadosť obžalovaného H. F. o prepustenie z väzby na slobodu, podľa § 80 ods. 1 písm. b/, ods. 2 Trestného poriadku jeho písomný sľub neprijal a podľa § 80 ods. 1 písm. c/, ods. 2 Trestného poriadku nenahradil jeho väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka; uvedené uznesenie špecializovaného trestného súdu nadobudlo právoplatnosť v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. mája 2018, sp. zn. 5Tost 15/2018, ktorý sťažnosť obžalovaného H. F. voči uvedenému uzneseniu špecializovaného trestného súdu podľa § 193 ods. 1 písm. c/ ako nedôvodnú zamietol. Zo spisového materiálu takisto vyplýva, že dňa 13. februára 2018 prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry, Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len prokurátor) pod sp. zn. VII/1 Gv 50/16/1000-143, podal na špecializovaný trestný súd obžalobu na obžalovaného H. F.; v bodoch 1/ až 2/ obžaloby pre pokračovací obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. X písm. f/ Trestného zákona; v bode 1/ v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona a v bode 2/ pre spolupáchateľstvo podľa § 20 Trestného zákona, v jednočinnom súbehu so zločinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona, a to na skutkovom základe uvedenom v obžalobe. Predmetná trestná vec sa na špecializovanom trestnom súde vedie pod sp. zn. BB-4T/6/2018. Podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku, obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko, alebo ak mu hrozí vysoký trest. Podľa § 71 ods. 1 písm. c/ <aspi://module='ASPI'&link='301/2005%20Z.z.%252371'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Trestného poriadku, obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil. Podľa § 72 ods. 1 písm. b/ <aspi://module='ASPI'&link='301/2005'> Trestného poriadku, rozhodnutím o väzbe sa rozumie rozhodnutie o prepustení z väzby a o zamietnutí žiadosti o prepustenie obvineného z väzby;

za takúto žiadosť sa považuje aj žiadosť o nahradenie väzby. Podľa § 80 ods. 1 písm. a/ až písm. c/ Trestného poriadku, ak je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ alebo písm. c/ Trestného poriadku, môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie, ponechať obvineného na slobode alebo prepustiť ho na slobodu, ak a) záujmové združenie občanov alebo dôveryhodná osoba ponúkne prevzatie záruky za ďalšie správanie obvineného a za to, že obvinený sa na vyzvanie dostaví k policajtovi, prokurátorovi alebo na súd a že vždy vopred oznámi policajtovi, prokurátorovi alebo súdu vzdialenie sa z miesta pobytu, a súd alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie považuje záruku vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednávaneho prípadu za dostatočnú a prijme ju, b) obvinený dá písomný sľub, že povedie riadny život, najmä že sa nedopustí trestnej činnosti a že splní povinnosti a dodrží obmedzenia, ktoré sa mu uložia, a súd alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie považuje sľub vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednávaneho prípadu za dostatočný a prijme ho, alebo c) s ohľadom na osobu obvineného a povahu prejednávaneho prípadu možno účel väzby dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným alebo odovzdaním dohľadu nad obvineným do iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu. Podľa tretej vety § 80 ods. 2 <aspi://module='ASPI'&link='301/2005%20Z.z.%252380'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Trestného poriadku, ak je obvinený stíhaný pre obzvlášť závažný zločin, je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 3 písm. a/ až písm. c/ alebo písm. e/, alebo obvinený bol vzatý do väzby podľa odseku 3 alebo podľa § 81 ods. 4, možno záruku alebo sľub prijať, alebo uložiť dohľad, len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu. Najvyšší súd najprv skúmal naplnenie materiálnych podmienok väzby a síce či u obžalovaného H. F. existuje dôvodnosť trestného stíhania a existencia niektorého z dôvodov väzby. Po preskúmaní uvedených podmienok dospel najvyšší súd k záveru, že z doteraz vykonaného dokazovania skutočne vyplýva u obžalovaného dôvodné podozrenie zo spáchania označených trestných činov uvedených v skutkovej vete obžaloby. Najvyšší súd k uvedenému už iba dodáva, že podaním obžaloby sa podozrenie zo spáchania obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy obžalovaným prehĺbilo; navyiac námietky obžalovaného len iným, značne subjektívnym spôsobom smerujú voči vykonanému dokazovaniu, ktoré hodnotí inak než orgány činné v trestnom konaní. Uvedené námietky pritom samé o sebe nateraz neumožňujú urobiť záver o neexistencii podozrenia zo spáchania stíhaných skutkov do takej miery, aby bolo možné rozhodnúť o prepustení obžalovaného H. F. z väzby na slobodu. K dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku najvyšší súd uvádza, že z obsahu spisu vyplýva, že obžalovaný H. F. síce od 26. marca 2010 udáva ako adresu trvalého pobytu mesto Zvolen, avšak v žiadosti o prepustenie z väzby, ako aj na neverejnom zasadnutí, na ktorom bolo rozhodované o väzbe obžalovaného uviedol ako adresu na doručovanie písomností XXX XX X. L., K. cesta XXX/X, pričom v minulosti sa na uvedenej adrese nezdržoval. Nad rámec uvedeného je však nutné zdôrazniť, že ako správne podotkol v sťažnosťou napadnutom uznesení už špecializovaný trestný súd, po obžalovanom bolo dvakrát vyhlásené pátranie (na základe príkazu na zatknutie vydaným Okresným súdom Zvolen z 20. júna 2011, sp. zn. 4T/18/2010-192 a na základe Európskeho zatýkacieho rozkazu vydaného Okresným súdom Nitra z 03. decembra 2012, sp. zn. 6T/132/2011), nakoľko sa na uvedenej adrese riadne nezdržoval. V spojení so skutočnosťou, že obžalovanému H. F. za uvedené trestné činy hrozí uloženie vysokého trestu je teda správny záver špecializovaného trestného súdu, že je u obžalovaného jednoznačne daná existencia väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku. Vo vzťahu k dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku najvyšší súd uvádza, že špecializovaný trestný súd pri posudzovaní dôvodnosti existencie príslušného väzobného dôvodu správne poukázal na skutočnosť, že obžalovaný H. F. bol doposiaľ trinásťkrát súdne trestaný, zatiaľ čo vo výkone trestu odňatia slobody bol trikrát; z označených prípadov pritom jedenkrát aj za spáchanie trestného činu vraždy podľa § 219 Trestného zákona. Najvyšší súd dodáva, že súd je pri posudzovaní dôvodnosti väzobného stíhania oprávnený prihliadať aj na predchádzajúce spáchanie protizákonných skutkov, pretože tieto sa nezahladzujú, zahladzuje sa iba odsúdenie. Z uvedeného je nespochybniteľne zrejmé, že z predchádzajúceho konania obžalovaného je prítomné opodstatnené podozrenie, že žalovaných skutkov sa mal dopustiť a že v prípade jeho prepustenia z väzby na slobodu hrozí konkrétna obava, že by sa mohol skrývať, alebo ujsť a tak sa vyhýbať trestnému stíhaniu alebo výkonu hroziacemu vysokému trestu, alebo pokračovať v páchaní úmyselnej trestnej činnosti. Keďže obžalovaný H. F. je trestne stíhaný pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy, pričom je zároveň splnený aj dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku, môže súd v tomto prípade nahradiť väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka, či

prijat' sľub ako i peňažnú záruku podľa § 80 <aspi://module='ASPI'&link='301/2005%20Z.z.%252380'&ucin-k-dni='30.12.9999'> a § 81 <aspi://module='ASPI'&link='301/2005%20Z.z.%252381'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Trestného poriadku, ale len vtedy, ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti. Nadriadený súd poznamenáva, že prepustenie obžalovaného z väzby alebo jeho ponechanie na slobode nahradením väzby prostriedkom prípustným podľa vnútroštátneho práva, ktorý je miernejší ako obmedzenie osobnej slobody (§ 80 <aspi://module='ASPI'&link='301/2005%20Z.z.%252380'&ucin-k-dni='30.12.9999'> a § 81 <aspi://module='ASPI'&link='301/2005%20Z.z.%252381'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Trestného poriadku), a ktorý je zároveň spôsobilý zabezpečiť účel väzby, je možnosťou, ale nie právom obžalovanej osoby, ktorej sloboda je alebo má byť obmedzená. Pri rozhodovaní musí súd zvažovať, či nahradenie väzby preváži nad dôvodnou obavou vyjadrenou v ustanoveniach § 71 ods. 1 písm. a/ <aspi://module='ASPI'&link='301/2005%20Z.z.%252371'&ucin-k-dni='30.12.9999'> až písm. c/ Trestného poriadku. Výnimočné okolnosti prípadu sa posudzujú z hľadiska pomerov páchatel'a a určitých okolností prípadu. Pomeri páchatel'a treba rozumieť okolnosti týkajúce sa osoby páchatel'a, jeho osobných a rodinných pomerov, ktoré nesúvisia so spáchaním trestného činu a existujú v čase rozhodnutia. Pri posudzovaní osoby páchatel'a sa pozornosť venuje najmä celému jeho predchádzajúcemu životu (vek, recidíva, postoj k spáchanému trestnému činu a pod.). V podstate sa hodnotia rodinné a osobné pomery, ktoré existujú v čase rozhodovania o väzbe (napr. zdravotný stav jeho rodiny, ktorá je na neho odkázaná, starostlivosť o početnú rodinu a pod.). Za pomery páchatel'a možno tiež považovať viac významných skutočností, ktoré možno subsumovať do kategórie tzv. poľahčujúcich okolností pri nedostatku tzv. priťažujúcich okolností. Okolnosťami prípadu sú všetky skutočnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie povahy, charakteru a závažnosti trestného činu. Okolnosti prípadu z hľadiska aplikačnej praxe, judikatúry a literatúry predstavujú okolnosti spoluurčujúce spoločenskú škodlivosť toho - ktorého trestného činu a ako také plnia v širšom slova zmysle funkciu materiálneho vyjadrenia protiprávnosti činu. Za dôležitú okolnosťou pri posudzovaní tohto znaku ustálila konštantná judikatúra napríklad to, že páchatel' sa dopustil obzvlášť závažného trestného činu v afekte úzkosti a strachu vyvolaného dlhodobou partnerskou disharmóniou a chronickou konfliktnou situáciou, ktorá v podstate znížila jeho schopnosť ovládať svoje konanie (primerane Rt 111/1999). V tomto prípade uvedené podmienky neboli splnené. V danom prípade najvyšší súd nezistil z predloženého spisu také okolnosti, ktoré by mohli byť považované za výnimočné v zmysle ustanovení § 80 ods. 2 <aspi://module='ASPI'&link='301/2005%20Z.z.%252380'&ucin-k-dni='30.12.9999'> tretia veta Trestného poriadku, a preto považuje rozhodnutie špecializovaného trestného súdu ako súdu prvého stupňa za správne. V dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu. Z rozhodnutia špecializovaného trestného súdu možno podľa názoru najvyššieho súdu zrozumiteľne vyvodit' prečo a z akých dôvodov bolo rozhodnuté o zamietnutí žiadosti obžalovaného o prepustenie z väzby na slobodu. Súd rozhodujúci o väzbe skúma iba to, či zákonne získané dôkazy odôvodnene preukazujú, že trestne stíhaný skutok sa stal, tento má zákonné znaky trestného činu uvedeného v osobitnej časti účinného a platného (v dobe skutku) Trestného zákona, či je tu dôvodné podozrenie, že skutok spáchal obvinený a či z jeho konkrétneho správania sa vyplýva dôvodná obava, že by sa obvinený mohol na slobode vyhýbať trestnému stíhaniu alebo trestu, ktorý mu hrozí a či by mohol pokračovať v páchaní úmyselnej trestnej činnosti. Návrhy obžalovaného na nahradenie väzby, vzhľadom na charakter trestnej činnosti, z ktorej je obžalovaný dôvodne podozrivý a okolnosti správania sa obžalovaného ani najvyšší súd, ako súd sťažnostný nepovažoval za spôsobilé zabrániť obžalovanému H. F. v pokračovaní v trestnej činnosti, resp. jeho úteku alebo skrývaní sa pred trestným stíhaním. Námietka obžalovaného súvisiaca s porušením jeho práva na zákonného sudcu už bola vyriešená uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 04. januára 2018, sp. zn. 5Tost 1/2018, v ktorom najvyšší súd konštatoval jej neopodstatnenosť. Sudca pre prípravné konanie JUDr. Ján Hrubala rozhodoval o vzatí obžalovaného do väzby a sudca pre prípravné konanie JUDr. Michal Truban rozhodoval o ustanovení obhajcov, resp. oslobodení obhajcu. Tento postup bol v roku 2017 a aj v roku 2018 v úplnom súlade s Rozvrhom práce špecializovaného trestného súdu pre príslušné obdobie. Súhrne najvyšší súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého uznesenia je vyargumentované celým radom konkrétnych informácií, ktoré či už jednotlivo, alebo vo svojom súhrne viedli špecializovaný trestný súd k záveru, že u obžalovaného H. F. existujú dôvody tzv. útekovvej a preventívnej väzby, teda v posudzovanom prípade nešlo len o akúsi abstraktnú úvahu. V otázke trestného stíhania sa pôvodné dôvodné podozrenie voči obžalovanému H. F. neoslabilo a

trestná vec obžalovaného H. F. sa podaním obžaloby dňa 13. februára 2018 posunula už do štádia súdneho konania, pričom v dohľadnej dobe je v predmetnej trestnej veci očakávať vydanie meritórneho rozhodnutia. Ani v otázke ďalšej existencie dôvodov tzv. útekovej a preventívnej väzby nedošlo k žiadnej zmene a to aj s poukazom na skutočnosť, že naposledy bolo o väzbe obžalovaného H. F. rozhodnuté dňa 14. mája 2018. Po splnení svojej prieskumnej povinnosti najvyšší súd zistil, že rozhodnutie špecializovaného trestného súdu v súvislosti s dôvodmi väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ a písm. c/ [c/ <aspi://module='ASPI'&link='301/2005%20Z.z.%252371'&ucin-k-dni='30.12.9999'>](http://aspi://module='ASPI'&link='301/2005%20Z.z.%252371'&ucin-k-dni='30.12.9999') Trestného poriadku je správne a zákonné, pričom dôvod na prepustenie z väzby nie je daný; v nadväznosti na to súčasne dospel k záveru, že sťažnosť obžalovaného H. F. nie je dôvodná. Záverom najvyšší súd konštatuje, že špecializovaný trestný súd ako súd prvého stupňa sťažnosťou napadnuté uznesenie vyčerpávajúco a logicky odôvodnil, s právnymi námietkami obžalovaného sa riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na najvyššom súde ako súde sťažnostnom; v odôvodnení sťažnosťou napadnutého uznesenia sa špecializovaný trestný súd riadne zaoberal aj možnosťou nahradenia väzby písomným sľubom obžalovaného podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku, respektíve dohľadom probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku (č.l. 2500 spisu). Vzhľadom na správnosť právnych úvah, ktorými sa špecializovaný trestný súd pri rozhodovaní o možnej náhrade väzby obžalovaného H. F. práve týmto inštitútom riadil, najvyšší súd na ne v podrobnostiach odkazuje a stotožňuje sa aj s ďalšími právnymi závermi uvedenými v príslušnej časti odôvodnenia sťažnosťou napadnutého uznesenia. Riadiac sa vyššie vyjadrenými právnymi úvahami najvyšší súd podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku sťažnosť obžalovaného H. F. ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.